

SST – 04.04 PRZEWIERT STEROWANY

Spis treści

1. WSTĘP	101
2. MATERIAŁY	102
3. SPRZĘT	103
4. TRANSPORT	103
5. WYKONANIE ROBÓT.....	104
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT.....	106
7. OBMIAR ROBÓT.....	107
8. ODBIÓR ROBÓT	107
9. PŁATNOŚCI.....	107
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	107

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej (ST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem przewiertu sterowanego w ramach zadania pn: „Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Krótkiej w Sarnowie wraz z remontem jezdni oraz przebudową rowu otwartego dla zadania pn.: "Opracowanie dokumentacji projektowej na odwodnienie ul. Krótkiej w Sarnowie".”

1.2. Zakres stosowania SST

Specyfikacja jest stosowana, jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt.1.1 zgodnie z DM 00.00.00 - "Wymagania Ogólne".

1.3. Zakres robót objętych SST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem zasilania energetycznego.

Zakres rzeczowy obejmuje:

- Wykonanie przewiertu sterowanego horyzontalnego jako bezwykopowej metody prowadzenie robót montażowych kabli energetycznych i sterowania sygnalizacją:
 - przywóz i odwiezienie urządzeń do przewiertu,
 - montaż i demontaż urządzeń do wykonania przewiertu,
 - ułożenie okablowania metodą przewiertu, (opuszczanie rur do szybu technologicznego, ułożenie rur na ramie wpychającej, wykonanie połączeń rur, wiercenie, smarowanie rur, wyciągnięcie głowicy przewiertowej,),
 - konserwacja osprzętu,
 - wywóz urobku na wysypisko,
 - przeprowadzenie prób szczelności.

Zgodnie z Dokumentacją Projektową.

1.3.1. Zakres tymczasowych prac towarzyszących

Do wykonania robót budowlanych podstawowych niezbędne są następujące roboty tymczasowe:

- roboty przygotowawcze i pomocnicze,
- zabezpieczenie istniejących urządzeń i obiektów naziemnych występujących w obszarze wykonywanych robót,
- oraz prace towarzyszące:
 - roboty pomiarowe, wytyczenie trasy kolektora,
 - wytyczenie lub zlokalizowanie urządzeń podziemnych (uzbrojenia podziemnego),
 - łącznie z ewentualnym wykonaniem odkrywek zaleconych przez właścicieli uzbrojenia podziemnego,
 - pokonanie przeszkód terenowych,
 - uporządkowanie miejsc prowadzonych robót.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z odpowiednimi normami.

- 1.4.1. Płuczka wiertnicza - roztwór wody i zazwyczaj bentonitu lub polimeru podawany w sposób ciągły do głowicy wierzącej w celu ułatwienia transportu urobku, stabilizacji otworu, chłodzenia głowicy, smarowania rury przewodowej podczas robót..
- 1.4.2. Komora startowa - wykop o przekroju w dowolnym kształcie zapewniający możliwość zainstalowania niezbędnych urządzeń umożliwiających przeciskanie prefabrykatów oraz wydobywanie urobku.
- 1.4.3. Komora końcowa - wykop umożliwiający wydobywanie urządzeń drążących tunel.
- 1.4.4. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w ST Dm-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.4,

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wymagania dotyczące robót podano w ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.5

Niezbędne dane istotne z punktu widzenia:

- organizacji robót budowlanych;
- zabezpieczenia interesu osób trzecich;
- ochrony środowiska;
- warunków bezpieczeństwa pracy;
- zaplecza dla potrzeb Wykonawcy;
- warunków organizacji ruchu;
- zabezpieczenia chodników i jezdni,

2. MATERIAŁY

2.1. Wymagania dotyczące materiałów

Wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 2..

2.2. Rodzaje materiałów

Materiały użyte do budowy powinny być nowe i spełniać warunki określone w odpowiednich normach przedmiotowych, a w przypadku braku norm powinny odpowiadać warunkom technicznym wytwórni lub innym umownym warunkom oraz posiadać:

- oznakowanie znakiem CE co oznacza, że dokonano oceny ich zgodności ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, z europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, lub
- deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej wydaną przez producenta, jeżeli dotyczy ona wyrobu umieszczonego w wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa określonym przez Komisję Europejską, lub
- oznakowanie znakiem budowlanym, co oznacza że są to wyroby nie podlegające obowiązkowemu oznakowaniu CE, dla których dokonano oceny zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną, bądź uznano za „regionalny wyrób budowlany”.

Do wykonania kolektora kanalizacyjnego metodą przewiertu należy stosować materiały zgodnie z niniejszą ST:

Rurociąg tłoczny zaprojektować zgodnie z dokumentacją projektową, trójwarstwowe. Rury te zapewniają przejście rurociągiem metodą przewiertu sterowanego bez konieczności stosowania dodatkowej rury ochronnej. Rury w sztangach zgrzewanych 12 mb należy łączyć poprzez zgrzewanie doczołowe. Należy stosować jednolity system rur i kształtek, kształtki połączeniowe winny być wykonane z tego samego materiału, co rura, należy stosować dla całego zadania rury i kształtki od jednego wybranego producenta. Każda rura i kształtka powinna być fabrycznie oznakowana, w przypadku rur powinny być podane następujące podstawowe dane:

- czynnik transportowany;
- nazwa producenta;
- rodzaj materiału;
- oznaczenie typoszeregu, średnica zewnętrzna w mm;
- grubość ścianki w mm;
- data produkcji: rok -miesiąc-dzień;
- obowiązująca norma

2.3. Warunki przyjęcia na budowę materiałów i wyrobów

Wyroby do wykonywania robót przewiertowych mogą być przyjęte na budowę, jeśli spełniają następujące warunki:

- są zgodne z ich wyszczególnieniem i charakterystyką podaną w dokumentacji projektowej i w niniejszej specyfikacji technicznej,
- są w oryginalnie zamkniętych opakowaniach,
- są oznakowane w sposób umożliwiający pełną identyfikację,
- spełniają wymagane właściwości wskazane odpowiednimi dokumentami odniesienia,
- producent dostarczył dokumenty świadczące o dopuszczeniu do obrotu i powszechnego lub jednostkowego zastosowania użytych wyrobów budowlanych, zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 881), karty techniczne wyrobów lub zalecenia producentów dotyczące stosowania wyrobów,
- spełniają wymagania wynikające z ich terminu przydatności do użycia (termin zakończenia prac powinien się kończyć przed zakończeniem podanych na opakowaniach terminów przydatności do stosowania odpowiednich wyrobów).

Przyjęcie materiałów i wyrobów na budowę powinno być potwierdzone wpisem do dziennika budowy lub protokołem przyjęcia materiałów.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Wymagania dotyczące sprzętu podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.

3.2. Sprzęt do wykonania przewiertu

Sprzęt budowlany powinien odpowiadać pod względem typów i ilości wymaganiom zawartym w Programie Zapewnienia Jakości, zaakceptowanym przez Inżyniera. Przewiert należy wykonać za pomocą zespołu urządzeń składającego się z podstawowych elementów takich jak:

- głowica wiertnicza – urabiająca,
- zespół gospodarki płuczką wiertniczą,
- zespół wtłaczania rurociągu,
- sterownia – pomieszczenie operatora – system sterowania,
- siłownia – zespół agregatów zapewniający zasilanie energetyczne całego zestawu, oraz sprzętu pomocniczego:
- żuraw samochodowy,
- koparka,
- wibromłot

Sprzęt używany do realizacji robót powinien być zgodny z ustaleniami ST, PZJ oraz projektu organizacji robót, który uzyskał akceptację Inwestora.

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Wymagania dotyczące transportu podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.

4.2. Transport materiałów

4.2.1. Transport rur z tworzyw sztucznych

- rury należy przewozić wyłącznie samochodami skrzyniowymi lub pojazdami posiadającymi boczne wsporniki o maksymalnym rozstawie 2 m; wystające poza pojazd końce rur nie mogą być dłuższe niż 1 m,
- jeżeli przewożone są luźne rury, to przy ich układaniu w stosy na samochodzie wysokość ładunku nie powinna przekraczać 1 m,
- podczas transportu rury powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniem przez metalowe części środków transportu jak śruby, łańcuchy, itp. Luźno układane rury powinny być zabezpieczone przed zarysowaniem przez podłożenie tektury falistej i desek pod łańcuch spinający boczne ściany skrzyni samochodu,

- podczas transportu rury powinny być zabezpieczone przed zmianą położenia. Platforma samochodu powinna być ustawiona w poziomie. Według istniejących zaleceń przewóz powinien odbywać się przy temperaturze otoczenia -5°C do $+30^{\circ}\text{C}$).

4.2.2. Składowanie rur i kształtek w wiązkach lub luzem

Rury i kształtki należy w okresie przechowywania chronić przed bezpośrednim działaniem promieniowania słonecznego i temperaturą przekraczającą 40°C . Przy długotrwałym składowaniu (kilka miesięcy lub dłużej) rury powinny być chronione przed działaniem światła słonecznego przez przykrycie składu plandekami brezentowymi lub innym materiałem (np. folią nieprzeźroczystą z PVC lub PE) lub wykonanie zadaszenia. Należy zapewnić cyrkulację powietrza pod powłoką ochronną aby rury nie nagrzewały się i nie ulegały deformacji. Oryginalnie zapakowane wiązki rur można składać po trzy, jedna na drugiej do wysokości maksymalnej 3 m, przy czym ramki wiązek winny spoczywać na sobie, luźne rury lub niepełne wiązki można składać w stosach na równym podłożu, na podkładkach drewnianych o szerokości min. 10 cm, grubości min. 2,5 cm i rozstawie co 1-2 m. Stosy powinny być z boku zabezpieczone przez drewniane wsporniki, zamocowane w odstępach co 1-2 m. Wysokość układania rur w stosy nie powinna przekraczać 7 warstw rur i 1,5 m wysokości. Rury o różnych średnicach winny być składowane odrębnie. Rury kielichowe układać kielichami naprzemianlegle lub kolejne warstwy oddzielać przekładkami drewnianymi. Stos należy zabezpieczyć przed przypadkowym ześlizgnięciem się rury poprzez ograniczenie jego szerokości przy pomocy pionowych wsporników drewnianych zamocowanych w odstępach $1\div 2$ m.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Zasady wykonywania robót

Zasady wykonania robót podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5.

Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji Projekt Technologii i Organizacji Robót oraz Program Zapewnienia Jakości uwzględniający wszystkie warunki, w jakich będą wykonywane Roboty.

W przypadku natrafienia na niezidentyfikowane sieci oraz w przypadku zlokalizowania istniejących sieci w innym miejscu niż wskazano na mapie Wykonawca jest zobowiązany powiadomić o tym fakcie Inżyniera. Inżynier powinien określić, wspólnie z Wykonawcą, zakres robót niezbędnych do wykonania przy usunięciu wymienionej kolizji, łącznie z ustaleniem właściciela sieci, wykonaniem inwentaryzacji geodezyjnej oraz niezbędny zakres robót, który zostanie wykonany na podstawie odrębnej umowy, w oparciu o dokumentację techniczną dostarczoną przez Zamawiającego.

Wykonawca jest zobowiązany do wykonania Projektów technologicznych, warsztatowych i montażowych wszystkich elementów odwodnienia. Projekty podlegają akceptacji przez Inżyniera.

Wykonana kanalizacja powinna zostać naniesiona na mapy zasadnicze przez służby geodezyjne.

Przed przystąpieniem do robót w miejscach włączeń do istniejącej sieci oraz w miejscach kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną wykonać przekopy kontrolne celem zlokalizowania miejsca, głębokości posadowienia, a także materiału i średnicy istniejących sieci.

Dokładną lokalizację i posadowienie urządzeń podziemnych należy ustalić przy pomocy wykopów kontrolnych wykonywanych pod nadzorem użytkowników.

Wszelkie roboty w pobliżu uzbrojenia podziemnego wykonywać pod nadzorem wszystkich właścicieli uzbrojenia, stosując się do ich zaleceń odnośnie zabezpieczeń urządzeń.

Na czas przebudowy i przebieg istniejącej kanalizacji należy zachować ciągłość dostawy poprzez zastosowanie tymczasowych przekładek istniejącej sieci lub przepompowywanie ścieków.

Dla kanalizacji i studzienek należy wykonać próby szczelności.

Na czas robót ziemnych (wykopów) sieci krzyżujące się z projektowanymi sieciami należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz pod nadzorem gestora sieci.

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy zlecić nadzór wszystkim właścicielom uzbrojenia podziemnego na omawianym terenie.

Wykonana kanalizacja powinna zostać naniesiona na mapy zasadnicze przez służby geodezyjne.

5.2. Wymagania dotyczące robót przewiertowych

Prowadzenie robót bezwykopowych dla przewodów kanalizacyjnych należy wykonać zgodnie z PN-EN 12889:2003 „Bezwykopowa budowa i badanie przewodów kanalizacyjnych”. Przed przystąpieniem do wykonania robót związanych z przewiertem należy wytyczyć trasę kolektora zgodnie ze współrzędnymi

określonymi na planach sytuacyjnych oraz miejsca usytuowania szybów technologicznych. Trasowanie rurociągu musi wykonać uprawniony geodeta..

5.3. Roboty ziemne

Na potrzeby technologii wykonania należy wykonać w gruncie komory technologiczne jako startowe i końcowe.

5.3.1. Komory startowe

Komory te przeznaczone są do umieszczenia w nich maszyny przewiertowej. Wykonane będą w postaci prostokątnych wykopów o ścianach pionowych, umocnionych ściankami szczelnymi. Wymiary komory startowej należy dostosować do gabarytów maszyny przeciskowej.

5.3.2. Komory końcowe

Przeznaczone są do odbioru segmentów roboczych w trakcie przewiertu. Ponieważ w komorach końcowych nie zachodzi potrzeba osadzania w nich maszyny do przewiertu różnią się od komór startowych wymiarami. Umocnienie ścian analogicznie jak w komorach startowych. Kolejność robót przy wykonywaniu szybów technologicznych (komór):

- prace przygotowawcze i porządkowe,
- wytyczenie zarysu wykopu,
- wykonanie przekopów kontrolnych w celu lokalizacji uzbrojenia podziemnego,
- montaż stalowej ramy rozporowej (wykonanej w całości) i ułożenie jej w gabarycie wykopu,
- pograżanie grodzic (wzdłuż ramy) do projektowanych rzędnych,
- wykonanie wykopu z jednoczesnym, opuszczaniem (podkopywaniem) konstrukcji rozporowej i mocowaniem na górnym poziomie,
- dalsze pogłębianie wykopu do głębokości umożliwiającej zmontowanie kolejnej rozpory na wymaganym poziomie,
- kolejne powtarzanie poprzedniej operacji aż do zmontowania ostatniej dolnej rozpory,
- pogłębianie wykopu do rzędnej jak w projekcie,
- wykonanie komór

Po wykonaniu przewiertu należy:

- zasypać szyby z jednoczesnym zagęszczaniem gruntów,
- usunąć grodzice,
- przywrócić teren budowy do stanu pierwotnego.

5.3.3. Szalowanie komór

Ścianki szczelne stanowią konstrukcje wykonane z podłużnych elementów stalowych, żelbetowych, drewnianych lub z tworzyw sztucznych, nazywanych brusami lub grodzicami. Zadaniem ścianek szczelnych jest:

- uniemożliwienie lub utrudnienie przemieszczenia się znajdującego się za ścianką gruntu w kierunku poziomym, a więc zabezpieczenie stateczności pionowej lub nachylonej skarpy,
- uniemożliwienie lub utrudnienie przepływu wód gruntowych lub powierzchniowych znajdujących się za ścianką,
- zapewnienie przejścia spodziewanego parcia gruntu i wody oraz oddziaływań pionowych

5.3.4. Proces wiercenia

Przewiert sterowany - bezwykopowa technologia budowy kanalizacji sanitarnych i deszczowych w terenie o intensywnej zabudowie, eliminująca do minimum zakłócenia w ruchu ulicznym i dewastację istniejących nawierzchni.

W technologii tej można wyróżnić trzy etapy pracy::

- Wiercenie pilotowe,
- Rozwiercanie gruntu,
- Wciąganie rur przewodowych

W czasie pierwszego etapu w zaplanowanej osi rurociągu odbywa się przecisk hydrauliczny żerdzi pilotowych, zakończonych głowicą pilotową. W etapie tym grunt jest zagęszczany wokół żerdzi i nie ma potrzeby usuwania urobku. Kierunek przecisku podlega stałej kontroli i może być korygowany w trakcie pierwszego etapu robót. Sterowanie przeciskiem i pomiar odbywa się przy wykorzystaniu monitora. Po osiągnięciu przez głowicę pilotową wykopu docelowego rozpoczyna się drugi etap pracy, tj. rozwiercanie otworu z jednoczesnym wciąganiem rur przewodowych lub osłonowych. Wciąganie rur z PE odbywa się po osiągnięciu przez głowicę pilotową wykopu docelowego. Głowicę pilotową wymienia się wówczas na głowicę wciągającą i następuje wciąganie rur z PE do wykopu początkowego z jednoczesnym cofaniem żerdzi. Urabianie gruntu powodowane jest przez obrotową na czole głowicy tarczę wiertniczą, która poruszana jest silnikiem hydraulicznym i powoduje wstępne rozdrabnianie gruntu. Tuż za tarczą znajduje się stożkowa komora kruszenia, w której grunt podlega rozdrobnieniu i zagęszczeniu.

5.3.5. Płuczkowy system przepływu

System ten wymaga przygotowania specjalnej zawiesiny bentonitowej lub polimerowej (mieszaniny obu składników). Obieg płuczki rozpoczyna się w zbiorniku czystej płuczki. Płuczka pompowana jest do głowicy skrawającej poprzez żerdź. W miarę potrzeby ciśnienie płuczki zwiększa się do poziomu wymaganego dla podtrzymania przodka. W komorze skrawania płuczka ulega wymieszaniu z urobkiem:

5.3.6. Smarowanie rur

Wprowadzenie smarowania rur za pomocą płuczki bentonitowej lub mieszaniny bentonit/polimer pomaga przezwyciężyć większość oporów tarcia. Środek smarowniczy transportowany jest rurami wewnątrz żerdzi i wstrzykiwany poprzez otwory przelotowe wywiercone w ściankach rur. Każdy otwór smarujący zasilany jest ręcznie z pulpitu operatora lub automatycznie. Sterowanie automatyczne monitorowane jest komputerowo, poprzez centralny system rozdziału:

5.3.7. Sterowanie

Maszyna przewiertowa posiada sterowanie świdrem zapewniając dokładność (w pionie i w poziomie) układanego rurociągu. Sterowanie maszyną mikrotunelinguową polega na nadzorowaniu pracy wszystkich podzespołów i sterowaniu ich funkcjami. Całość procesu wiercenia zapisywana jest w pamięci komputera. Operator za pomocą siłowników sterowania, koryguje trasę wiercenia:

5.4. Wytyczne organizacji robót

Po wykonaniu przewiertu i zdemontowaniu sprzętu wiertniczego w szybach technologicznych należy wykonać komory (studnie) rewizyjne.

5.5. Mikrotuneling z zastosowaniem rur przeciskowych

Po wykonaniu mikrotunelowania wykonać próbę szczelności kanału. W cenie jednostkowej mikrotunelingu należy ująć montaż i demontaż urządzeń, montaż rur, próbę szczelności oraz wywóz urobku z mikrotunelowania na wysypisko. Miejsce składowania urobku (wysypisko) Wykonawca ustali we własnym zakresie.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Zasady kontroli jakości robót podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 6.

6.2. Badania w trakcie wykonywania robót

W czasie wykonywania robót Wykonawca powinien prowadzić systematyczne badania w zakresie ich jakości i wyniki dostarczyć Inżynierowi do akceptacji. Badaniu podlegają.

- zgodność z Dokumentacją Projektową,
- zgodność materiałów z normami i certyfikatami,

- rzędna i spadek rury,
- ułożenie przewodów,
- głębokość ułożenia kanału,
- odchylenia osi przewodu,
- odchylenia spadków,
- połączenia przewodów,
- szczelność przewodów.

7. OBMIAR ROBÓT

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w SST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt. 7.

7.2. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest metr (m) przewiertu łącznie z inspekcją kanału kamerą video na podstawie Dokumentacji Projektowej i pomiarem w terenie.

8. ODBIÓR ROBÓT

8.1. Zasady odbioru robót

Zasady odbioru robót podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 8.

Przedmiotem odbiorów i badań powinny być w szczególności:

- zgodność wykonania z Dokumentacją Projektową,
- połączenia przewodów,
- szczelność przewodów,
- rzędna i spadek rury

9. PŁATNOŚCI

9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST DM-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 9.

9.2. Odbiór robót zanikowych i ulegających zakryciu

Cena jednostkowa robót dotyczących przekraczania przeszkód terenowych obejmuje:

- prace towarzyszące i roboty tymczasowe opisane w pkt. 1.4.2. niniejszej ST,
- zakup i transport materiałów na miejsce wbudowania,
- opłaty za składowanie urobku na wysypisku,
- opłaty za nadzór przedstawicieli właścicieli urządzeń podziemnych,
- koszt materiałów eksploatacyjnych niezbędnych dla wykonania przewiertu,
- przeprowadzenie wszystkich niezbędnych badań oraz wszystkie inne roboty nie wymienione, które są niezbędne do kompletnego wykonania robót objętych niniejszą ST przewidzianych w Dokumentacji projektowej:

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Normy

- PN-EN 1538:2002 Wykonawstwo specjalnych robót geotechnicznych – Ściany szczelinowe.
- PN-EN 1610:2002 Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych.
- PN-EN 12889:2003 Bezwykopowa budowa i badanie przewodów kanalizacyjnych.
- PN-B-06050:1999 Roboty ziemne budowlane. Wymagania w zakresie wykonywania i badania przy odbiorze.
- PN-EN 1610:2002 Kanalizacja. Przewody kanalizacyjne. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN-B-06050:1999 Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne.

- PN-EN 12336:2005(U) Maszyny do drążenia tuneli. Maszyny do drążenia tarczą, maszyny do przeciskania, wiertnice ślimakowe, urządzenia do układania płyt okładzinowych. Wymagania bezpieczeństwa.
- PN-EN 12063:2001 Wykonawstwo specjalnych robót geotechnicznych – Ścianki szczelne.
- BN-83/8836-01 Roboty ziemne. Wykopy tunelowe dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania.
- BN-83/8836-02 Przewody podziemne. Roboty ziemne. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN-EN 1916:2005 Rury i kształtki z betonu niezbrojonego.
- PN-EN 295-7:2001 Rury i kształtki kamionkowe i ich połączenia w sieci drenażowej i kanalizacyjnej – Wymagania dotycząc

10.2. Inne dokumenty

- Agata Zwierzchowska „Technologie bezwykopowej budowy sieci gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych”. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach – Kielce 2007 r.
- Cezary Madryas, Andrzej Kolonko, Arkadiusz Szot, Leszek Wysocki „Mikrotunelowanie”. Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne – Wrocław 2006 r.